

OBSAH

Předmluva	11
1. kapitola – Úvod do problematiky právních dějin evropských zemí a USA	15
1.1 Předmět, metoda a poslání právních dějin evropských zemí a USA.....	15
1.2 Pojem státu a práva	15
1.3 Periodizace obecných dějin státu a práva	16
2. kapitola – Předstátní společnost a její přeměna na stát.....	18
2.1 Vývojová období předstátní společnosti	18
2.2 Prvobytně pospolná společnost a její rysy	19
2.3 Vojenská demokracie a její rysy	21
2.4 Přeměna vojenské demokracie na stát na Starém Východě a na antickém Západě	22
3. kapitola – Právní dějiny starověku	23
3.1 Právní dějiny východních samovlád	23
3.1.1 Východní samovlády	23
3.1.2 Problém periodizace právních dějin východních samovlád.....	24
3.2 Právní dějiny starého Egypta	25
3.2.1 Periodizace dějin státu	25
3.2.2 Státní zřízení	26
3.2.3 Prameny práva	28
3.3 Právní dějiny staré Mezopotámie.....	29
3.3.1 Periodizace dějin státu	29
3.3.2 Státní zřízení	30
3.3.3 Prameny práva	33
3.4 Právní dějiny starověkého Řecka	35
3.4.1 Periodizace dějin státu a práva	35
3.4.2 Řecký městský stát	36
3.4.3 Athénský stát	37
3.4.4 Spartský stát.....	45
3.4.5 Prameny k dějinám státu a práva ve starověkém Řecku	46
3.5 Dějiny římského státu a práva	47
3.5.1 Periodizace dějin římského státu	47

3.5.2	Nejdůležitější orgány římského státu v jednotlivých obdobích	48
3.5.3	Prameny práva	56
4.	kapitola – Právní dějiny za feudalismu	63
4.1	Vznik a vývojová stadia feudálního státu a práva	63
4.2	Právní dějiny Byzance	64
4.2.1	Periodizace dějin státu	64
4.2.2	Státní zřízení	65
4.2.3	Prameny práva	67
4.3	Právní dějiny Germánů	71
4.3.1	Vznik germánských barbarských států	71
4.3.2	Germánské barbarské zákony	72
4.3.3	Společenské a státní zřízení u Franků	73
4.3.4	Prameny práva u Franků	75
4.4	Lenní a vrchnostensko-poddanské vztahy, středověká města	76
4.4.1	Feudální vlastnictví	76
4.4.2	Lenní vztahy	77
4.4.3	Vrchnostensko-poddanské vztahy	77
4.4.4	Středověká města	78
4.5	Právní dějiny feudální Francie	80
4.5.1	Charakteristické rysy vývoje státu a práva	80
4.5.2	Státní zřízení	80
4.5.3	Soustavy a prameny práva	82
4.6	Právní dějiny feudální Anglie	84
4.6.1	Charakteristické rysy vývoje státu a práva	84
4.6.2	Státní zřízení	85
4.6.3	Prameny práva	87
4.7	Právní dějiny feudálního Německa	89
4.7.1	Vznik a zánik Svaté říše římské	89
4.7.2	Vznik, vývoj a důsledky zeměpanské výsosti v Německu. . . .	90
4.7.3	Státní zřízení	91
4.7.4	Prameny práva	94
4.8	Vybrané okruhy z dějin státu a práva severských národů.	96
4.8.1	Historické souvislosti a periodizace	96
4.8.2	Státní zřízení na Islandu do r. 1262	98
4.8.3	Středověká integrace severských států	99

4.9	Státní zřízení nejvýznamnějších středověkých italských městských republik	100
4.9.1	Historické souvislosti	100
4.9.2	Typologie severo- a středoitalských městských států.	101
4.9.3	Benátská republika	102
4.9.4	Janovská republika	105
4.9.5	Florence a Milán	106
4.10	Právní dějiny Pyrenejského poloostrova od r. 711 do počátku 16. století.	107
4.10.1	Historické souvislosti	107
4.10.2	Reconquista a její periodizace.	108
4.10.3	Křesťanské státy a jejich státní zřízení	108
4.10.4	Integrace křesťanských států	110
4.10.5	Muslimské státy a jejich státní zřízení	111
4.10.6	Prameny práva	112
4.11	Právní dějiny feudálního Ruska	113
4.11.1	Stručný historický přehled	113
4.11.2	Státní zřízení	114
4.11.3	Prameny práva	115
4.11.4	Zrušení nevolnictví a rolnická reforma v Rusku	117
4.11.5	Reformy po r. 1861	118
4.12	Stručný přehled právních dějin vybraných států střední a jihovýchodní Evropy.	119
4.12.1	Právní dějiny Uherského království do r. 1526.	119
4.12.1.1	Státní zřízení.	119
4.12.1.2	Prameny práva	120
4.12.2	Právní dějiny feudálního Polska	122
4.12.2.1	Stručný historický přehled	122
4.12.2.2	Společenské a státní zřízení.	123
4.12.2.3	Prameny práva	125
4.12.3	Právní dějiny feudálního Bulharska.	126
4.12.3.1	Stručný historický přehled	126
4.12.3.2	Společenské a státní zřízení.	126
4.12.3.3	Prameny práva	127
4.12.4	Právní dějiny feudálního Srbska.	128
4.12.4.1	Stručný historický přehled	128
4.12.4.2	Společenské a státní zřízení.	128
4.12.4.3	Prameny práva	129

4.12.5	Právní dějiny feudálního Chorvatska	130
4.12.5.1	Stručný historický přehled	130
4.12.5.2	Společenské a státní zřízení.....	131
4.12.5.3	Prameny práva	133
4.12.5.4	Dubrovnická republika	133
4.13	Stát a právo u Turků do r. 1807.....	135
4.13.1	Historické souvislosti tureckých dějin.....	135
4.13.2	Periodizace státního zřízení	135
4.13.3	Hlava tureckého státu.....	136
4.13.4	Instituce tureckého státu	137
4.13.5	Územní správa.....	138
4.13.6	Právo.....	138
4.14	Poměr státu a církve od vzniku křesťanství do r. 1789	139
4.14.1	Vznik a charakteristické rysy raného křesťanství.....	139
4.14.2	Stručná charakteristika poměru státu a církve v Římě, Byzanci a Francké říši	139
4.14.3	Vývojové tendence poměru státu a církve na evropském Západě do reformace	141
4.14.4	Poměr státu a církve za reformace a protireformace	142
4.14.5	Poměr státu a církve od reformace do r. 1789	143
4.14.6	Kanonické právo a jeho prameny.....	145
4.15	Středověký politický univerzalizmus	146
4.15.1	Idea univerzální monarchie v Německu	146
4.15.2	Idea římského impéria za Karla Velikého a Oty I.....	147
4.15.3	Papežské snahy o světovládu a jejich výsledek.....	147
4.16	Vybrané otázky z právních dějin za feudalismu.....	148
4.16.1	Právo soukromé války a jeho omezování	148
4.16.2	Právo branného odporu.....	151
4.16.3	Recepce římského práva	152
5.	kapitola – Právní dějiny za kapitalismu do r. 1918.....	154
5.1	Charakteristika revolucí 16.–19. století.....	154
5.2	Nizozemská válka za nezávislost v 16. století. Republika spojených provincií	155
5.2.1	Příčiny války, rozložení sil na jejím počátku.....	155
5.2.2	Průběh povstání	155
5.2.3	Vývoj státního zřízení Republiky spojených provincií	156
5.2.4	Z vývoje práva v 16.–19. století.....	157

5.3	Právní dějiny anglické revoluce 1640–1660.	
	Porevoluční vývoj státu a práva do r. 1918	158
5.3.1	Období před revolucí	158
5.3.2	Prosba o právo.	159
5.3.3	Rozložení sil na počátku revoluce	159
5.3.4	Průběh revoluce	160
5.3.5	Významné revoluční zákony	161
5.3.6	Z vývoje práva za revoluce.	163
5.3.7	Významné zákony z období restaurace Stuartovců	164
5.3.8	Habeas Corpus Act.	165
5.3.9	„Slavná revoluce“ 1688.	165
5.3.10	Ústavní vývoj Velké Británie po „Slavné revoluci“	165
5.3.11	Z vývoje práva v období 1660–1918.	167
5.4	Právní dějiny koloniálního období a USA v letech 1607–1918	169
5.4.1	Periodizace.	169
5.4.2	Státní uspořádání v koloniálním období.	169
5.4.3	Prohlášení nezávislosti z r. 1776 a válka za nezávislost	171
5.4.4	Články konfederace z r. 1781	172
5.4.5	Ústava z r. 1787. 1. cyklus oprav ústavy.	172
5.4.6	Rozhodnutí Nejvyššího soudu Marbury v. Madison	173
5.4.7	Konflikty mezi otrokáři a kapitalisty v letech 1783–1865. Výsledky války Jihu proti Severu	173
5.4.8	2. cyklus oprav ústavy. Černé zákoníky.	174
5.4.9	Z vývoje práva v letech 1865–1918.	175
5.5	Právní dějiny za Velké francouzské revoluce 1789–1804.	
	Porevoluční vývoj státu a práva do r. 1918	176
5.5.1	Krise „starého režimu“. Vzpouřa privilegovaných stavů proti monarchii v letech 1787–1788	176
5.5.2	Rozložení sil na počátku revoluce	176
5.5.3	Průběh revoluce	177
5.5.4	Státní zřízení v letech 1789–1804.	178
5.5.5	Z vývoje práva v letech 1789–1804.	179
5.5.6	Státní zřízení v letech 1804–1871	181
5.5.7	Pařížská komuna 1871	182
5.5.8	Státní zřízení v letech 1871–1918.	182
5.5.9	Z vývoje práva v letech 1804–1918.	182
5.6	Poměr státu a církve ve Francii v letech 1789–1814	183

5.6.1	Poměr státu a církve za Francouzské revoluce v letech 1789–1799	183
5.6.2	Poměr státu a církve ve Francii v letech 1799–1814	184
5.7	Právní dějiny Německa 1806–1918	185
5.7.1	Sjednocení Německa v 19. století	185
5.7.2	Z vývoje práva v Německu v období 1806–1918	186
5.8	Stát a právo v Osmanské říši v letech 1807–1922.	187
5.8.1	Charakteristika Osmanské říše do r. 1918.	187
5.8.2	Reformy a vývoj státního zřízení v letech 1807–1918	188
5.8.3	Z vývoje práva v letech 1807–1922.	190
5.9	Vznik státních útvarů na Balkáně v 19. století a po 1. světově válce	191
5.9.1	Historické souvislosti	191
5.9.2	Charakteristika národně osvobozenického hnutí balkánských národů	192
5.9.3	Politické okolnosti vzniku samostatných balkánských států	193
5.9.4	Státní zřízení vybraných balkánských států (Řecko, Srbsko, Bulharsko)	195
5.9.5	Prameny práva	196
5.10	Vybrané otázky z dějin poměru státu a církve po r. 1814.	197
5.10.1	Poměr státu a církve ve Francii v letech 1814–1920	197
5.10.2	Poměr státu a církve v Itálii v letech 1870–1929	198
5.10.3	Lateránské smlouvy	198
5.10.4	Codex iuris canonici.	199
6.	kapitola – Právní dějiny v letech 1918–1945.	200
6.1	Právní vývoj předních demokratických států (USA, Velká Británie, Francie) v letech 1918–1945.	200
6.1.1	Charakteristické rysy vývoje státu a práva v demokratických státech	200
6.1.2	Vybrané okruhy z dějin státu a práva meziválečných USA	201
6.1.3	Vybrané okruhy z dějin státu a práva meziválečné Velké Británie	202

6.1.4	Vybrané okruhy z dějin státu a práva meziválečné Francie	203
6.2	Stát a právo v sovětském Rusku a Sovětském svazu v letech 1917–1941	203
6.2.1	Periodizace a obecné souvislosti vývoje po Říjnové revoluci	203
6.2.2	Z vývoje státu a práva po revoluci a v období válečného komunismu	204
6.2.3	Z vývoje státu a práva v období NEP	206
6.2.4	Z vývoje státu a práva v letech 1930–1941	207
6.3	Právní vývoj fašistických států v letech 1918–1945	208
6.3.1	Charakteristické rysy vývoje státu a práva ve fašistických státech	208
6.3.2	Státní zřízení fašistické Itálie	209
6.3.3	Státní zřízení nacistického Německa	210
6.3.4	Státní zřízení Španělska v letech 1918–1945	213
6.4	Právní dějiny pobaltských států mezi světovými válkami	215
6.4.1	Historické souvislosti	215
6.4.2	Periodizace	216
6.4.3	Ústavní vývoj Litvy	216
6.4.4	Ústavní vývoj Lotyšska	217
6.4.5	Ústavní vývoj Estonska	218
6.5	Z právních dějin dalších států po 1. světové válce	219
6.5.1	Historické souvislosti vzniku Turecké republiky (1918–1923)	219
6.5.2	Státní zřízení a právo Turecké republiky v letech 1923–1938	220
6.5.3	Vznik, státní zřízení a právo Království Srbů, Chorvatů a Slovinců, resp. Jugoslávie	222
	Summary	224
	Z doporučené literatury	232
	O autorech	235
	Rejstřík	236